

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

Положительная корреляция общего показателя пассионарности и показателя «ценность» ($r = 0.216$, при $p \leq 0.01$) свидетельствует о взаимозависимости указанных характеристик: с одной стороны, понимание своего предназначения в жизни; ориентация на решение экзистенциальной задачи, продуктивное решение проблемной ситуации и, с другой, ориентация на ценности, которые разделяет самоактуализирующая личность: истина, добро, красота, совершенство, свершения, справедливость, легкость без усилия, игра, самодостаточность. Эти ценности отражают важность гармоничного бытия и здоровых отношений с людьми, далеких от желания манипулировать ими в своих интересах [2].

Выявлен факт положительной корреляции общего показателя пассионарности со шкалой «взгляд на природу человека» ($r = 0.198$, при $p \leq 0.01$). Решение экзистенциально важной задачи направлено на поиск точек опоры и принадлежности внутреннего потенциала во внешнем мире, с гранями самопознания через познание другого. Чем выше ориентация на экзистенциальные цели, тем больше потребность в построении гармоничных межличностных отношений, доброжелательность, вера в могущество человеческих возможностей [2].

Отмечены взаимосвязи общего показателя пассионарности и со шкалой «стремление к творчеству и креативность» ($r = 0.226$, при $p \leq 0.01$). Взаимосвязь данных показателей указывает на то, что преобразование действительности как возможность расширения границ познания, реализации внутреннего потенциала и индивидуальности, вовлеченность в процесс деятельности отражает характер взаимодействия с внутренней свободой выбора, творческое отношение к жизни [2].

В ходе корреляционного анализа установлена взаимосвязь пассионарности со шкалами самоактуализации (ценности, взгляд на природу человека, стремление к творчеству и креативность). Полученные взаимосвязи отражают специфику и функциональное значение пассионарности в процессе развития личности, что позволяет рассматривать ее как психологический предиктор самоактуализации будущих учителей.

Литература

1. Кузнецова О.В., Иванова Я. В. Компонентная структура пассионарности: материалы V Международной научно-практической конференции [«Социализация и ресоциализация личности в условиях современного общества»], (Киев, 11-12 ноября 2016 г.). – Мин-во образ. и науки Украины/ Киевский нац. ун-т им. Т. Шевченко. – К.: Изд-во «Виварио», 2016. – 182 с.
2. Маслоу А. Мотивация и личность. – СПб.: Питер, 2003. – 352 с.
3. Фетискин Н. П. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп / Н. П. Фетискин, В. В. Козлов, Г. М. Мануйлов. – М.: Наука, 2009. – 342 с.

DEVELOPMENT OF FUTURE TEACHERS

Kazanzhy M. I.

Ushynsky University, Ukraine

The facilitative ability, specifically facilitation, is often considered by researchers as a process, method, technology, model, function, procedure or approach to another person's development, promoting their personal growth. Facilitation becomes very important in educational activities that a priori should promote another person's development. So, it is especially relevant to study the role of facilitation in all phases of teachers' professionalization, in particular, during one of the first basic period – in the process of educational and professional activities.

The importance of facilitation in educational activities can not be doubted – even institutionalization of the special facilitative field of pedagogy is recognized relevant (S. Ya. Romashyna, O. O. Mayer, H. V. Mezhyzna). As a result of consolidation of many researchers' works it has been found that the facilitative ability general function has got numerous dimensions and the role of facilitation can be thoroughly revealed through studying its psychological essence, indicating that this function is bidirectional, that affects all participants in the educational process – both teachers and students.

Thus, the role of facilitation in the professional development of future teachers is manifested in the following facets of the general function of the facilitative ability

The communicative facet means creating and (or) maintaining a favorable atmosphere of communication, effective communication between people, presence (or development) of psychological skills of perception, understanding others, verbal and nonverbal communication.

The value-sense one manifests itself in the transformation of the sense sphere of personality, the system of value orientations with the prevalence of humanistic values, respect for the human way of life. After all, values, attitudes and the facilitator's way of life create conditions under which a person can dare emotional risk – to travel to the country of authenticity (N. Rogers). Educational facilitation contributes to

the humanization of the value-sense sphere of personality (O. V. Pushkina), acquisition of new values and spiritual wealth of inner content (R. S. Dimuhametov).

The adaptive facet reveals itself in human socialization, inclusion in social relations, adaptation to social conditions. R. S. Dimuhametov notes that communicative socialization is the most intensive in the facilitating model of education, and facilitation is not only a mechanism of socialization but it also performs the socializing function.

The self-realizing one is manifested in the actualization of the hidden resources, disclosure of capabilities, the ability to express themselves, their knowledge and skills. In general, N. Rogers uses the terms «facilitator», «gardener», «psychotherapist» interchangeably and believes that a facilitator generates the environment, a kind of container in which people can actualize their potential. V. Ye. Sumina adds that the function of facilitation is to promote self-actualization and further personal development.

The creative facet reveals itself in stimulating the creative instincts of a human, creating new objects. N. Rogers compared the stimulation of the creative process with the cultivation of the fertile soil. «We pay attention to everything that promotes growth and allow each plant to develop at their own pace,» she wrote.

The ego-protective function of facilitation is to save the inner world of people, their value-sense sphere, etc.

The projecting facet is reflected in promoting the human planning of new tasks, setting the remote perspectives for realization and so on. In particular, O. O. Hnatyshyna considers the development of internships strategy, assistance in organizing and performing the experiment as a function of facilitation.

The reflexive one means the data awareness, critical analysis, processing and its adequate interpretation. O. O. Hnatyshyna denotes the reflexion relative to practice as a function of facilitation.

The emotional facet appears in maintaining and establishing the positive emotional preferences of people. However, the facilitating function is to provide psychological mood (S. Ya. Romashyna, O. O. Mayer, H. V. Mezhyzna), emotional support (C. Rogers), to promote positive changes in the emotional sphere (L. A. Vitvitskaya).

The regulating role of facilitation displays itself in making necessary adjustments in the behaviour, way of life, plans, actions. Particularly, scientists very often point to encouraging or discouraging in the context of the regulating function.

Consequently, the role of facilitation in the professional development of future teachers is revealed both in the organization of the educational process (the implementation of techniques, exercises, technologies, the creation of conditions etc.) and in the direct personal changes of all its participants. The latter one is the most valuable, because it provides the humanization of the educational process and demonstrates the personal growth of its members.

ЗНАЧЕННЯ ОСОБИСТІСНИХ РЕСУРСІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ЛЮДИНИ

Каргіна Н. В.

Університет Ушинського, Україна

Психологічне благополуччя є важливою характеристикою, що позначає внутрішній світ людини, що задоволена своїм життям, переживає щастя та ін. Безсумнівне значення психологічного благополуччя стимулює науковий пошук ресурсів його забезпечення. В межах даного повідомлення зосередимося на розгляді саме особистісних ресурсів.

Взагалі поняття «ресурси» є міждисциплінарним. Сучасні концепції розглядають широкий спектр різного виду ресурсів, виділяючи внутрішні, зовнішні, економічні, матеріальні, трудові, фінансові, природні, адаптаційні, когнітивні, психологічні, інформаційні, віртуальні, фізіологічні, соціальні, а також особистісні ресурси. Аналізуючи особистісні ресурси слід наголосити, зокрема, на тому, що вони беруть участь в процесах когнітивної оцінки подій шляхом додання особистісного сенсу ситуації. Самі по собі особистісні ресурси не визначають оцінку, але сприяють корекції інформації на вході, будучи свого роду «призмою» або «фільтром», через які відбувається віддзеркалення та заломлення подій в психічній реальності. Інакше кажучи, особистісні ресурси організовують ту реальність, через яку здійснюється психічне відображення життєвої події. Таким чином, особистісні ресурси (при їх достатності) сприяють більш позитивному підходу до оцінки подій, що відбуваються та допомагають сприймати життєві ситуації й прогнозоване майбутнє під більш широким кутом зору. У свою чергу, в стрессогенній ситуації особистісні ресурси сприяють, насамперед, як оцінці характеру самої ситуації (як щодо поточної ситуації, так і по відношенню до її розвитку в майбутньому), так і оцінці власних ресурсів, щоб впоратися з труднощами. У разі високого рівня особистісних ресурсів ситуація суб'єктивно сприймається як менш загрозлива, а особисті ресурси подолання представляються людиною як більш-менш достатні. Таким